

Forslag til folketingsbeslutning om ændring af arbejderbeskyttelseslovgivningen.

Fremsat den 23. januar 1973 af *Frandsen, Morten Lange, Arne Larsen,*
Henning Philipsen og Grethe Westergård.

Folketinget opfordrer regeringen til at fremsætte forslag til lov om ændring af arbejderbeskyttelseslovgivningen, hvorved følgende formål tilgodeses:

- 1) Der skal gives et ændret arbejdstilsyn langt bedre muligheder for at kunne føre tilsyn på arbejdspladserne til gavn for de beskæftigede.
- 2) På hver virksomhed med mindst 10 beskæftigede (i visse brancher 5 beskæftigede) skal disse vælge en sikkerhedsrepræsentant, der skal have en central placering med hensyn til sikkerheden på arbejdspladserne.
- 3) Straffen for overtrædelse af sikkerhedsforskrifterne skal skærpes.
- 4) De nuværende anbefalingsprægede bestemmelser i arbejderbeskyttelsesloven skal erstattes af bestemmelser, som indeholder pligter og forbud. Det samme gælder de bestemmelser, hvis iværksættelse forudsætter, at det ikke medfører særlige vanskeligheder for virksomhederne.
- 5) Det lægelige tilsyn skal udbygges væsentligt.
- 6) Nye kemiske midler, materialer og maskiner må ikke anvendes, medmindre det er bevist, at de ikke kan medføre sundhedsfare. Samtlige arbejdspladser skal godkendes af arbejdstilsynet.
- 7) Statens institut for arbejdshygiejne skal udbygges.
- 8) Der stilles yderligere midler til arbejderbeskyttelsesfondens disposition.
- 9) Skifteholdsarbejde mellem kl. 23 og kl. 5 må kun finde sted efter særlig tilladelse.
- 10) Ved alle former for aflønningssystemer kræves godkendelse af arbejdstilsynet, ligesom aflønningssystemet på den enkelte arbejdsplads skal godkendes af de dér beskæftigede arbejdere.
- 11) Arbejdsrådets sammensætning skal ændres.
- 12) Udarbejdelsen af de særlige bestemmelser til udfyldning af lovgivningen inden for de enkelte fagområder skal ske under medvirken af folk fra arbejdspladserne.

Bemærkninger til forslaget.

Almindelige bemærkninger.

Det foreliggende forslag bygger på det hovedprincip, at sikkerheden for de beskæftigede skal gå forud for snævre økonomiske interesser i virksomhederne. På dette område bryder forslaget afgørende med de principper, der ligger bag de nuværende love, der efter deres indhold ikke burde kaldes arbejderbeskyttelseslove, men snarere love til sikring af arbejdsgiverens interesser.

De gældende bestemmelser finder man i lovbestemmelserne nr. 297, 298 og 299 af 4. juli 1968

om henholdsvis almindelig arbejderbeskyttelse, arbejderbeskyttelse inden for handels- og kontorvirksomhed og arbejderbeskyttelse inden for landbrug, skovbrug og gartneri. De nævnte lovekendtgørelser er alle senere blevet ændret.

Bemærkninger til de enkelte punkter.

ad 1. Dette forudsætter,

- 1) at personellet udvides,
- 2) at tilsynet aflægger langt flere uanmeldte kontrolbesøg end i dag,

- 3) at tilsynet sammensættes af teknikere og arbejdere og udpeges af de faglige organisationer;
- 4) at tilsynet ved besøg på virksomheder altid kontakter de beskæftigede repræsentanter,
- 5) at indankede sager i videst muligt omfang behandles på stedet.

ad 2. Dette forudsætter,

- 1) at sikkerhedsrepræsentanten vælges og afskediges af de beskæftigede og ikke kan afskediges af arbejdsgiveren,
- 2) at de økonomiske tab, som sikkerhedsrepræsentanten måtte lide ved udførelse af jobbet, dækkes af arbejdsgiveren,
- 3) at uddannelsen af sikkerhedsrepræsentanten bliver af høj kvalitet,
- 4) at sikkerhedsrepræsentanten midlertidigt skal kunne standse arbejdet på en virksomhed af hensyn til sikkerheden, og
- 5) at der skabes mulighed for, at der på arbejdspladser, hvor der er beskæftiget mange, men fra små virksomheder — dvs. under 5 ansatte — kan vælges en fælles sikkerhedsrepræsentant.

ad 3. Straffebestemmelserne i arbejderbeskyttelseslovgivningen bør skærpes, således at de hjemler fængselsstraf for grove overtrædelser, og således at bøder bliver af en sådan størrelse, at de kan tjene deres formål. Dette må indebære, at der ved bøder inddrages et beløb, der mangefold overstiger den økonomiske fordel, virksomheden har haft ved det lovstridige forhold i de mange tilfælde, hvor en sådan sammenhæng foreligger.

Det anførte må tillægges en sådan vægt, at den almindelige tilbageholdenhed med at udvide det strafbares område må vige.

ad 4. I den gældende lovgivning er der alt for mange formuleringer, der medfører fortolkningsmuligheder, der ikke er til gavn for de beskæftigede, f. eks. er der anvendt udtryk som „så vidt muligt“, „uden uforholdsmæssig ulempe“ og „med rimelighed kan“.

For at undgå en udhuling af loven skal dispensationen være en sjælden undtagelse og kan kun gives af arbejdstilsynet efter høring i de faglige organisationer.

ad 5. Dette kan ske ved,

- 1) at der ansættes heltidsansatte arbejdslæger — udpeget af de beskæftigede — på alle større arbejdspladser, og at der i industrikvarterer ansættes en fælles arbejdslæge. Arbejdslægerne skal på arbejdspladserne udføre de samme funktioner, som de praktiserende læger udfører i deres praksis,

- 2) at der til hver tilsynskreds knyttes mindst én arbejdslæge,

- 3) at alle beskæftigede årligt skal til helbredseftersyn, og

- 4) at der på grundlag af de årlige helbredsundersøgelser og arbejdslægernes arbejde i øvrigt samt indberetninger fra de enkelte arbejdspladser om alle forekommende ulykker udarbejdes et statistisk materiale, der bl.a. skal belyse, hvilket arbejde der er særligt farligt.

ad 6. Det har vist sig, at der med den nuværende ordning kommer alt for mange varer på markedet, uden at der er skabt sikkerhed for at undgå sundhedsfare. Det har også vist sig, at det er vanskeligt at fjerne de sundhedsfarlige varer fra markedet igen, førend der har været tale om mange alvorlige ulykker, adskillige med dødelig udgang.

ad 7. Dette skal ske ved, at der stilles de nødvendige midler til rådighed til forskning i sikkerhedsudstyr, fremstilling af midler og materialer og maskiner, der ikke medfører sundhedsfare.

ad 8. Arbejderbeskyttelsesfondens midler er i dag alt for små.

ad 9. Skifteholdsarbejde har i høj grad vist sig at være helbredsnedbrydende og skal derfor kunne finde sted, hvor der er tale om samfundsnødvendig virksomhed. Det vil først og fremmest sige inden for post-, telegraf- og telefonvæsen, told-, fyr-, brand-, politi- og fængselsvæsen samt vagttjeneste, sundheds- og redningsvæsen, vand-, gas-, el- og transportområdet, hotel-, restaurations- og forlystelsesbranchen. Tilladelse gives af arbejdstilsynet efter høring i de faglige organisationer enten på forbundsplan eller lokalt, afhængig af, om der er tale om generelle tilladelser eller mere specielle for en enkelt arbejdsplads. Hvor skifteholdsarbejde findes nødvendigt, skal det følges op af nedsat timetal og længere ferie.

ad 10. Det er påvist, at en række aflønningssystemer er direkte helbredsnedbrydende — specielt visse såkaldte produktivitetsfremmende akkordsystemer — og de er indført på mange arbejdspladser direkte mod arbejdernes vilje.

ad 11. Arbejdsrådet skal bestå af personer, der til daglig arbejder med sikkerhedsforhold, bl. a. sikkerhedsrepræsentanten.

ad 12. En række af de nuværende bestemmelser vedrørende sikkerheden inden for de enkelte områder bærer i høj grad præg af, at arbejdspladsernes egne folk ikke har været med ved udformningen, hvilket medfører, at sikkerhedsforskrifterne ikke kan overholdes.